

Obsah

3

Úvod | Úvodní slovo ředitele

4-7

Příroda | Národní park se mění

8-9

Ochrana přírody | Jak jsme „bojovali“ za přírodu

10-12

Rozhovor | Národní park očima pamětníků

12-13

Od sousedů | 30 let Národního parku Saské Švýcarsko

13-14

Ochrana přírody | Sokol stěhovavý

15

Ochrana přírody | 20 let péče o zvěř

16-17

Pro veřejnost | Počítáme, sledujeme, hodnotíme

18-19

Pro veřejnost | Hlídáme, pomáháme, informujeme

20

Pro veřejnost | Jak pečujeme o pohodlí a bezpečnost návštěvníků

21

Geologie | Pozor, padá skála!

22-23

Historie | Labyrint strží a ráj archeologů

24-26

Historie | Péče o kulturní dědictví

27-28

Pro veřejnost | Oblíbená filmová lokace

29-30

Ekologická výchova | Zažijte národní park hravě

30-31

Ochrana přírody | Národní park v roce 2040



Vážení čtenáři,

Národní park České Švýcarsko v letošním roce dovršil 20 let od svého vzniku. Založení národního parku je vždy velkou společenskou událostí i změnou. S odstupem můžeme hodnotit a bez rozpaků říci, že se stal skutečně neodmyslitelnou součástí celého regionu Českého Švýcarska. A že původní obavy z omezení souvisejících s nejvyšším stupněm ochrany přírody se tu dávno rozplynuly jak mlhy nad Labským údolím.

Národní park, jeho příroda i sousedící chráněné krajinné oblasti se samozřejmě dynamicky vyví-

její, obdobně tomu i celá společnost. Ať už sledujeme nepřetržitý růst návštěvníckého zájmu, spontánní či člověkem podpořené návraty druhů rostlin a živočichů (sám s trochou nostalgie vzpomínám na mé první vysazování vylíhnutých lososů zde před šesti lety), obranu proti postupu invazních druhů, údržbu kvalitní a bezpečné turistické infrastruktury či hledání způsobů, jak veřejnosti zprostředkovávat informace o místní přírodě i nutnosti její ochrany - každá z těchto činností přináší ochraně přírody stále nové výzvy.

Naposledy se takovou výzvou stalo, podobně jako v mnoha oblastech České republiky, i šíření lýkožrouta smrkového monokulturně založenými smrčínami. Úsilí o jejich přeměnu vyvíjené od roku 2000 přerušila příroda naprostou změnou podmínek v roce 2018, kdy nastalo extrémní sucho přesahující i do dalších let. Rozhodnutí omezit zásahy proti kůrovci jen na okraje parku sousedící s hospodářskými lesy a na kácení pro zajištění bezpečnosti návštěvníků nebylo lehké. Volba však byla možná jen ze dvou možností: rozsáhlých holin jako vedlejšího efektu nekompromisního (a v dané situaci neefektivního) boje proti kůrovci nebo velkých ploch se stojícími smrkovými soušemi. Tvář národního parku se proměnila. Ovšem na místě dřívějších monokultur už vzniká nový les. A jak prozrazuje pohled na semenáčky pod suchými kmeny smrků, bude výrazně pestřejší.

Naším společným úkolem je tak vždy hledat a nacházet rovnovážná řešení mezi využíváním přírody a krajiny lidmi a ochranou přírody tak, aby rozmanité přírodní bohatství národního parku bylo chráněno jak pro současné, tak i budoucí generace. Ostatně již několikrát jsem při návštěvách Správy Národního parku České Švýcarsko ocenil právě funkční regionální partnerství, na němž se tu správa podílí a spoluvytváří tak harmonické podmínky nejen pro ochranu přírody, ale také pro život v sousedství národního parku. I za to jí patří můj dík.

Přeji Národnímu parku České Švýcarsko, aby jeho impozantní skalnaté území stále bylo nerušeným domovem zdejších druhů rostlin a živočichů, nám všem pak mnoho radosti a inspirace naší překrásnou přírodou.

Richard Brabec, ministr životního prostředí

České Švýcarsko - zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko, ročník 19, speciální číslo, č. reg.: MK ČR E 13314. **Vydává:** Správa NP České Švýcarsko, resortní organizace Ministerstva životního prostředí České republiky, Pražská 457/52, 407 46 Krásná Lípa, tel.: +420 412 354 050. **Redakce:** Richard Nagel (r.nagel@npcs.cz). **Jazykové korektury:** Yveta Kočová. **Fota na obálce:** (přední) Skalní věž Homole a Pravčický důl, (zadní) Měsíční mláďata sokola stěhovavého, Václav Sojka. **Grafická úprava:** TR-DESIGN.CZ. **Tisk:** Tisk Krásná Lípa, spol. s r. o. Vyšlo v červenci 2020. Náklad: 10.000 ks